

**หลักสูตรการฝึกยกระดับ
พนักงานนวดแผนไทย
(รหัสหลักสูตร 0920017430101)
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน**

1. วัตถุประสงค์ :

- 1.1 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการบริหารร่างกายแบบฤาษีดัดตน
- 1.2 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการนวดไทยแบบราชสำนัก
- 1.3 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการนวดไทยแบบเฉลยศักดิ์
- 1.4 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการนวดฝ่าเท้า
- 1.5 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถไปใช้ในการปฏิบัติงาน หรือพัฒนาด้านงานนวดแผนไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ระยะเวลาการฝึก :

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค หรือ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด หรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกรุงเทพมหานครหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นเวลา 100 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก :

- 3.1 ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา
- 3.2 มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป
- 3.3 ผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย หรือ
- 3.4 ผู้ที่ทำงานอยู่แล้ว ผู้ว่างงาน หรือที่เคยทำงานเกี่ยวกับสาขาการนวดแผนไทย ประเภทการนวดไทย
- 3.5 มีความประพฤติดี และเป็นผู้ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ หรือโรคติดต่อร้ายแรง

4. วุฒิบัตร :

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน สาขา พนักงานนวดแผนไทย
ชื่อย่อ : วพร. สาขา พนักงานนวดแผนไทย
ผู้รับการฝึกที่ผ่านการประเมินผล และมีระยะเวลาการฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาฝึกทั้งหมดจะได้รับวุฒิบัตร วพร. สาขา พนักงานนวดแผนไทย

5. หัวข้อวิชา :

รหัสวิชา	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
0924320401	กายวิภาคศาสตร์และสรีระวิทยา	10	-
0924320402	เภสัชกรรมไทยเบื้องต้น	12	-
0924320403	เส้นประธานสิบและการเกิดโรค	2	8
0924320404	กายบริหารแบบไทยด้วยท่าฤาษีตัดตน	2	6
0924320405	การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพร	2	6
0924320406	ทบทวนการนวดไทยแบบราชสำนัก	4	-
0924320407	ฝึกปฏิบัติการนวดแบบราชสำนัก (เก็บประสบการณ์4รายการ)	-	12
0924320408	ทบทวนการนวดไทยแบบเฉลยศักดิ์	4	-
0924320409	ฝึกปฏิบัติการนวดแบบเฉลยศักดิ์ (เก็บประสบการณ์4รายการ)	-	12
0924320410	ทบทวนการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	4	-
0924320411	ฝึกปฏิบัติการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ (เก็บประสบการณ์2รายการ)	-	4
0924320412	กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพการนวดแผนไทย	2	-
0924320413	นโยบายภาครัฐ/แนวทางการประกอบอาชีพการนวดแผนไทย	2	-
0924329901	การวัดและประเมินผล	2	6
		46	54
		100	

6. เนื้อหาวิชา :

0924320401	กายวิภาคศาสตร์และสรีระวิทยา	(10:0)
	วัตถุประสงค์รายวิชา	
	เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับรูปร่างและลักษณะโครงสร้างของระบบกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบไหลเวียน ระบบหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบขับถ่าย ปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์ ระบบต่อมไร้ท่อ และอวัยวะสัมผัสพิเศษ	
	เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของชั้นหนังหุ้ม คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ	
	เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งมีชีวิตที่ประกอบด้วยธาตุ 4 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ	
	เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนโครงสร้างระบบทั้งหมดของร่างกาย	
	คำอธิบายรายวิชา	
	ศึกษาความรู้เกี่ยวกับรูปร่างและลักษณะโครงสร้างของระบบกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบไหลเวียน ระบบหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบขับถ่ายปัสสาวะ ระบบ	

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการทำกายบริหารแบบไทยท่าฤๅษีตัด
ตน 15 ท่า

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และข้อควรระวังของกายบริหาร
แบบไทยท่าฤๅษีตัดตน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกายบริหารแบบไทยด้วยท่าฤๅษีตัดตน
ความสำคัญและวิธีการกำหนดลมหายใจและการกลั้นลมหายใจ ความสำคัญและวิธีการตรวจสอบดุลของ
โครงสร้างร่างกาย หลักการ วิธีการ และขั้นตอนกายบริหารแบบไทยท่าฤๅษีตัดตน 15 ท่า ประโยชน์และข้อ
ควรระวังของกายบริหารแบบไทยท่าฤๅษีตัดตน

ฝึกปฏิบัติการกำหนดลมหายใจและการกลั้นลมหายใจ การตรวจสอบดุลของ
โครงสร้างร่างกาย กายบริหารแบบไทยท่าฤๅษีตัดตน 15 ท่าโดยคำนึงถึงข้อควรระวังของกายบริหารแบบ
ไทยท่าฤๅษีตัดตน

0924320405

การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพร

(2:6)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของการอบสมุนไพร และการ
ประคบสมุนไพร

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ในการอบสมุนไพร

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการใช้ตัวยาในการอบสมุนไพร

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการเตรียมตัวยาที่ใช้ในการอบสมุนไพร

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการเตรียมตัวยาที่ใช้ในการทำลูกประคบ

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถในการทำลูกประคบ

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของประโยชน์ ข้อห้าม และข้อควร
ระวังของการอบสมุนไพร และการประคบสมุนไพร

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับความหมายของการอบสมุนไพร และการประคบสมุนไพร

อุปกรณ์ที่ใช้ในการอบสมุนไพร ชนิด ประเภท ลักษณะของตัวยาในการอบสมุนไพร วิธีการเตรียมตัวยาที่ใช้
ในการอบสมุนไพร วิธีการอบสมุนไพร อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกประคบ ชนิด ประเภท ลักษณะของตัวยา
ที่ใช้ในการทำลูกประคบ วิธีการเตรียมตัวยาที่ใช้ในการทำลูกประคบ วิธีการประคบด้วยลูกประคบ

ฝึกปฏิบัติการเตรียมตัวยาที่ใช้ในการอบสมุนไพร การอบสมุนไพร การเตรียมตัวยาที่ใช้
ในการทำลูกประคบ การประคบด้วยลูกประคบ

0924320406

ทบทวนการนวดไทยแบบราชสำนัก

(4:0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของศีลและมรรยาทของผู้นวด
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับตำแหน่งที่จะนวด
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการนวดแบบราชสำนัก
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับและประโยชน์ของการใช้สมุนไพรประกอบการ

นวดแบบราชสำนัก

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ ข้อห้ามของการนวดแบบราชสำนัก
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด ความสำคัญ
 ของศีลและมรรยาทของผู้นวด ตำแหน่งที่จะนวด หลักการ วิธีการ และขั้นตอนการนวดแบบราชสำนัก
 ประโยชน์ของการใช้สมุนไพรประกอบการนวดแบบราชสำนัก ประโยชน์ ข้อห้ามและข้อควรระวังของการ
 นวดแบบราชสำนัก

0924320407 **ฝึกปฏิบัติการนวดแบบราชสำนัก (เก็บประสบการณ์ 4 รายการ) (0:12)**

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการนวดขา เท้า การเปิดประตูลม นวด หลัง
 แขน หัวไหล่ คอ และศีรษะโดยใช้มือในท่านอนหงาย นอนตะแคง และท่านั่ง เพื่อแก้อาการปวดเมื่อยตาม
 กล้ามเนื้อ คลายเครียด และส่งเสริมสุขภาพ

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการใช้สมุนไพรประกอบการนวดแบบ
 ราชสำนัก เช่น การประคบ หรือการอบสมุนไพร

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการนวดแบบราชสำนักด้วยความระมัดระวัง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด การนวดขา เท้า การเปิดประตูลม นวด
 หลัง แขน หัวไหล่ คอ และศีรษะโดยใช้มือในท่านอนหงาย นอนตะแคง และท่านั่ง เพื่อแก้อาการปวดเมื่อย
 ตามกล้ามเนื้อ คลายเครียด และส่งเสริมสุขภาพ การใช้สมุนไพรประกอบการนวดแบบราชสำนัก เช่น การ
 ประคบ หรือการอบสมุนไพร

0924320408 **ทบทวนการนวดไทยแบบเฉลยศักดิ์ (4:0)**

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของศีลและมรรยาทของผู้นวด
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับตำแหน่งที่จะนวด
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการนวดแบบเฉลยศักดิ์
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับและประโยชน์ของการใช้สมุนไพรประกอบการ
 นวดแบบเฉลยศักดิ์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ ข้อห้ามของการนวดแบบเฉลยศักดิ์

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด ความสำคัญของศีลและมรรยาทของผู้นวด ตำแหน่งที่จะนวด หลักการ วิธีการ และขั้นตอนการนวดแบบเฉลยศักดิ์ ประโยชน์ของการใช้สมุนไพรประกอบการนวดแบบเฉลยศักดิ์ ประโยชน์ ข้อห้ามและข้อควรระวังของการนวดแบบเฉลยศักดิ์

0924320409 **ฝึกปฏิบัติการนวดแบบเฉลยศักดิ์ (เก็บประสบการณ์ 4 รายการ) (0:12)**

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการนวดขา เท้า การเปิดประตูลม นวด หลัง แขน หัวไหล่ คอ และศีรษะโดยใช้มือในท่านอนหงาย นอนตะแคง และท่านั่ง เพื่อแก้อาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ คลายเครียด และส่งเสริมสุขภาพ

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการใช้สมุนไพรประกอบการนวดแบบเฉลยศักดิ์ เช่น การประคบ หรือการอบสมุนไพร

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการนวดแบบเฉลยศักดิ์ด้วยความระมัดระวัง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการคัดกรองผู้ป่วยก่อนการนวด การนวดขา เท้า การเปิดประตูลม นวด หลัง แขน หัวไหล่ คอ และศีรษะโดยใช้มือในท่านอนหงาย นอนตะแคง และท่านั่ง เพื่อแก้อาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ คลายเครียด และส่งเสริมสุขภาพ การใช้สมุนไพรประกอบการนวดแบบเฉลยศักดิ์ เช่น การประคบ หรือการอบสมุนไพร

0924320410 **ทบทวนการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ (4:0)**

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการนวดฝ่าเท้า

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของศีลและมรรยาทของผู้นวด

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการทำงานเขตสะท้อนต่างๆ

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของแผนภูมิแสดงจุดเกี่ยวกับอวัยวะ

บนฝ่าเท้า

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการนวดฝ่าเท้า

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับและประโยชน์ของการใช้สมุนไพรประกอบการ

นวดฝ่าเท้า

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ ข้อห้ามของการนวดฝ่าเท้า

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับชนิด ประเภท ลักษณะ วิธีการเตรียม วิธีการใช้และวิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการนวดฝ่าเท้า ความสำคัญของศีลและมรรยาทของผู้นวด การทำงานเขตสะท้อน

ต่างๆ แผนภูมิแสดงจุดเกี่ยวกับอวัยวะบนฝ่าเท้า หลักการ วิธีการ และขั้นตอนการนวดฝ่าเท้า ประโยชน์ของการใช้สมุนไพรประกอบการนวดฝ่าเท้า ประโยชน์ ข้อห้ามและข้อควรระวังของการนวดฝ่าเท้า

0924320411 **ฝึกปฏิบัติการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ (เก็บประสบการณ์2รายการ) (0:4)**
วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการเตรียม ใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการนวดฝ่าเท้า

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการนวดฝ่าเท้า เพื่อช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อ กระตุ้นการทำงานของอวัยวะในร่างกาย และช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการใช้สมุนไพรประกอบในการนวดฝ่าเท้า
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความสามารถในการนวดฝ่าเท้าด้วยความระมัดระวัง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการเตรียม การใช้และการเก็บรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการนวดฝ่าเท้า การนวดฝ่าเท้าเพื่อช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อ กระตุ้นการทำงานของอวัยวะในร่างกาย และช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น การใช้สมุนไพรประกอบในการนวดฝ่าเท้า การนวดฝ่าเท้าด้วยความระมัดระวัง

0924320412 **กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพการนวดแผนไทย (2:0)**
วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการประกอบโรคศิลปะ
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทย

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านกฎหมายวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทย

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับหลักจรรยาบรรณวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของจริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพศีลธรรม และกิริยามารยาทของผู้นวด

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการประกอบโรคศิลปะ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทย สภาพปัญหาและอุปสรรคด้านกฎหมายวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทย หลักจรรยาบรรณวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพศีลธรรม และกิริยามารยาทของผู้นวด

0924320413 **นโยบายภาครัฐ/แนวทางการประกอบอาชีพการนวดแผนไทย (2:0)**
วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการนวดแผนไทยและการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพการนวดแผนไทย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการนวดแผนไทยและนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย แนวทางการประกอบอาชีพการนวดแผนไทย

0924329901 การวัดและประเมินผล

(2:6)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อวัดผลความรู้ ความสามารถของผู้รับการฝึกเมื่อผ่านกระบวนการฝึกของ

หลักสูตรแล้ว
